

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ПО ВОДИТЕ

МОСВ

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

Вх. №

Пловдив

ДО
ДИРЕКТОРА НА
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН
ГР. ПЛОВДИВ

СТ А Н О В И Щ Е
на БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ПО ВОДИТЕ (БАВ)

по Проект План за управление на речните басейни 2015 – 2021 г.
в Източнoбеломорски район за басейново управление.

УВАЖАЕМИ Г-Н ДИРЕКТОР,

Във връзка отправената към БАВ покана за участие в публичното обсъждане с обществеността на проекта за актуализиран „План за управление на Източнoбеломорски речен басейнов район“ и с оглед на резултатите от обществената дискусия в рамките на проведената на 21.03.2016 г., в гр.София, кръгла маса на тема: „Ролята на водните оператори в планoвете за управление на речни басейни и планoвете за управление на риска от наводнение“ и на основание чл. 168в, ал.2, във връзка с чл. 168б, ал. 1 и 5, както и чл. 168 г от Закона за водите, представяме на Вашето внимание настоящето писмено становище на Българската Асоциация по водите (БАВ) по проекта за ПУРБ, изготвен от басейнова дирекция Източнoбеломорски район- гр.Пловдив.

На 21.03.2016 г. в музея „Земята и хората“, гр.София, се проведе кръгла маса, организирана от Българска асоциация по водите и със съдействието на Министерството на околната среда и водите(МОСВ) и басейновите дирекции, на която се обсъдиха проблемите и ролята на водните оператори при подготовката и изпълнението на Планoвете за управление на речните басейни (ПУРБ) и Планoвете за управление на риска от наводнение (ПУРН).

Обобщените изводи от проведената обществена дискусия Ви представяме в отделен протокол, който е приложен към настоящето становище.

Настоящото становище е изготвено с участието на експерти и членове на ръководството на Българска Асоциация по водите и се основава на резултатите от проведената обществена дискусия, както и на анализа на материалите по проекта за актуализация на ПУРБ за Източнoбеломорски район за басейново управление.

Становището е подготвено в четири части и съдържа съответно:

- I. Препоръки към процеса и организацията на подготовка на проектите за актуализация на ПУРБ.
- II. Предложения за промени и актуализация на нормативната уредба за управление на водите като допълнение в Програмите от мерки към ПУРБ.

BULGARIAN WATER ASSOCIATION

III. Предложения за допълнения към Програмите от мерки от конкретен характер.

Предвид обстоятелството, че управлението на риска от наводнения е елемент от интегрираното управление на водите, както и необходимостта от осигуряване на съгласуваност между целите и мерките в ПУРБ и ПУРН, и с оглед разпоредбите на чл.146о ал.3 от ЗВ, част от препоръките и предложенията имат отношение и към двата плана.

1. Препоръки към процеса и организацията на подготовка на проектите за актуализация на ПУРБ.

С цел подобряване организацията и подготовката на проектите за актуализация на ПУРБ предлагаме:

1. Да се подобри научно-методологичната основа за разработването на плановете, като басейновите дирекции (БД) бъдат подпомогнати с предварително разработване и утвърждаване на научно обосновани методики и подходи за разработката на ПУРБ, които да се прилагат по-късно в процеса на актуализацията, а не да се разработват по време на самия процес.

2. Да се предвидят организационни, управленски, финансови и административни мерки за повишаване на административния и кадровия потенциал на БД и за преодоляване на сериозната диспропорция между наличния състав на БД като брой служители и квалификация отнесени към характера на работата и нейния обем.

3. Да се препирира и осигури изготвянето на качествени задания в рамките на процедурите за възлагането на обществените поръчки, свързани с актуализацията на ПУРБ, като от разработващите заданията се изисква много добро познаване на проблемите на басейновото управление на водите и се сведат до минимум пропуските при формулирането на заданията и изискванията към консултантските екипи, които пропуски в последствие могат да се отразят негативно на процеса на изпълнение на проектите, респ. на крайните резултати.

4. При подбора на специалистите, които кандидатстват за поръчките и могат да са експерти в своята сфера, да се изисква достатъчно добро познаване на вътрешната организация на работата в Басейновите дирекции, компетенциите и спецификите на работа на отделните звена в процеса на управление на водите. Възможен вариант за решаване на проблеми в тази насока е създаването и поддържането на форми и практики на дългосрочно сътрудничество между екипи от научните институти, работещи в различни направления на използването и управлението на водите и екипите на басейновите дирекции, каквито практики успешно се прилагат в много европейски страни.

5. Да се създаде координация между различните администрации (общинни, агенция и др.) по отношение формата на събиране и съхранение на пространствени и други данни и информационни масиви, което да елиминира или редуцира необходимостта от конвертиране, респ. вероятността от внасяне на допълнителни грешки при конвертиране на данните, необходими при разработването на проектите по актуализация на ПУРБ и ПУРН. Това ще намали, както разходите на време и труд на администрацията, така и вероятността за неправилни или необосновани изводи при работата с пространствените данни.

6. Да се предложат нови, ефективни решения за организацията по събирането и формите на ползване на хидроложката и метеорологичната информация, за да се избегне наличието на неправдоподобни или не добре обосновани резултати, поради използване на непълна и/или неточна информация, независимо от използваните утвърдени добри подходи и методики. Държавата финансира наблюдението, записването и съхранението на тези данни, но те не са обществено достъпни или пък се прилагат недефинирани цени. Този въпрос засяга силно и проектирането на канализационните мрежи. Предлагаме като начало и като минимум обществено достъпни да станат поне обработените данни за интензивните валежи.

II. Предложения за промени и актуализация на нормативната уредба за управление на водите като допълнение в Програмите от мерки към ПУРБ.

В групата на допълващите мерки (законодателни и административни) към Програмата с основните мерки към ПУРБ по чл. 156н, ал.2 от ЗВ имаме следните принципи предложения за осъвременяване и развитие на действащата нормативна уредба в следните няколко направления, включително и за разработване и приемане на нови нормативни актове, там, където е необходимо:

1. Актуализиране на наредбите за проектиране на защитни съоръжения, предпазващи от наводнения.

2. Изготвяне на методика за определяне на минимално допустимият речен отток, както е заложено в чл. 135 от Закон за водите, която да отчита специфичните характеристики и изисквания на речните системи.

3. Разработване и приемане на Наредба за определяне на нормите за водопотребление при предоставяне на водните услуги, съгласно чл. 117а от ЗВ.

4. В допълнение на мярката за разработване на наредба за рибните проходи да се предвиди и разработване и утвърждаване на методика за проектиране на рибните проходи при строителство на водостопански системи и съоръжения в речните легла. Заложените изисквания за тяхното изпълнение и липсата на методични указания за изпълнението им, води до редица проблеми. Паралелно с методиката проектиране на рибните проходи следва да се реши и въпросът с тяхната охрана от браконьери и посетителства.

5. Липсва нормативна дефиниция и правна основа за количествени показатели за определянето на степента на риска към Плановите за управление риска от наводнения. В тази връзка следва да се доразвие националната Методика за оценка на риска от наводнения с оглед определяне на количествени критерии, които да послужат като нормативна база при прилагане на мерки за защита от вредното въздействие на водите в това число и атмосферните.

6. Да се предвиди като мярка от административен характер извършването на правен и институционален анализ на действащата нормативна уредба и правния регламент на отношенията между съответните институции и координацията на правомощията им по управлението на водния сектор по следните въпроси, които следва да осигурят прилагането на Закона за водите и подзаконовите актове към него, както и

другите нормативни актове в областта на околната среда, имащи отношение към водите и тяхното използване и управление, в т.ч. и анализ;

6.1. Как нормативната уредба и формите на организация на държавната администрация гарантират функциониране на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) в съответствие с изискванията на ПУРБ и как правният режим осигурява координация между правомощията на институциите за постигане на съгласуваност между бизнес-плановите на водните оператори и ПУРБ, ПУРН. Плановите за управление на защитените територии, както и други формални планови инструменти, предвидени в българското или европейското законодателство;

6.2. По какъв начин нормативната уредба по управлението на водния сектор като цяло и неговите стопански и други отрасли осигуряват (гарантират) наличието на правни основания и административни и други управленски механизми за това ПУРБ и ПУРН да предвиждат в програмите си от мерки конкретни текстове и указания за задълженията и задачите на водните оператори, както и да определят ясно тяхното участие в прилагането и изпълнението на тези планове. (Подобно на въпроса за връзката и координацията между ПУРБ и ПУРН и всички други планове за дейността на водните оператори, вкл. и бизнес-плановите им.)

7. Необходимо е създаване на подходяща нормативна уредба (на законово или подзаконово ниво) относно управлението на атмосферни води, която да създава условия за устойчивото управление на дъждовни води с цел да се намали повърхностния отток чрез третирането им възможно най-близо до източника (съответния участък от водосборния район). Такава мярка може да осигури условия за намаляване на оттока, като се увеличи инфилтрирането и изпаряването, което допринася за адаптацията към климатичните промени, в т.ч. борбата със засушаването на почвите и намаляването на риска от наводнение. Предвид значимостта на щетите от дъждовни наводнения в България, мярката би имала съществен принос за постигане на целите на ПУРН. Чрез създаване на условия за увеличаване подхранването на подземните води се подпомага и постигането на целите на ПУРБ. По-конкретно предлагаме мерките за необходими промени в нормативната уредба да обхванат следните групи въпроси:

7.1. Създаване на правна уредба за статута и експлоатацията на системите за отвеждане на атмосферните води в почвата и дефинирането им като вид хидротехническо съоръжение.

7.2. Създаване на нормативна уредба, която да въведе екологични изисквания по отношение на системите за отвеждане на атмосферните води в почвата.

7.3. Определяне на технически изисквания и технически нормативи за проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения за отвеждане на атмосферните води в почвата. За по-голяма гъвкавост като вариант може да се предвиди проектирането на тези системи да бъде регламентирано и с подробни Технически указания.

7.4. Създаване на правна уредба на въпросите за контрола, експлоатацията и поддръжката на такива системи.

III. Предложения за допълнения към Програмите от мерки от конкретен характер.

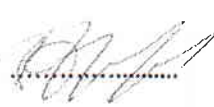
1. Необходимо е облекчителните съоръжения да се поддържат технически изправни.
2. Също така да се осигури проводимост на речните корита след хидротехническите съоръжения. По този начин се очаква да се намалят свободните обеми за поемане на очакван приток и да се увеличи дялът на енергийно преработената вода.
3. Да се преразгледа нормативната уредба за санитарно охранителните зони при водоизточниците с цел облекчаване и ускоряване на процедурите по учредяване на СОЗ.
4. Необходимо е също така да се вземат мерки за третиране на питейните води от водоизточниците, при които има хронично отклонение от качествените показатели.
5. На макроравнище като цяло няма недостиг на вода, но на регионално ниво има конкретни населени места, в които през летния период има хроничен недостиг на питейна вода. Би следвало да се предвидят мерки за решаване на този проблем.
6. Прилагане на съвременни методи и системи за управление на атмосферните води.
7. Няложително е КЕВР и регионалните й структури да бъдат запознати с изискванията на ПУРБ и ПУРН, за да има съгласуваност между бизнес-плановете на водните оператори и Плановете за управление на речните басейни още в процеса на тяхната подготовка и утвърждаване. В групата на водните оператори следва изрично да бъдат включени „Напоителни системи-„АД“ като основен национален хидромелиоративен оператор и ПЕК-ЕАД, като основен национален хидро-енергиен оператор, а не само ВЕК операторите.
8. Независимо от някои празноти в нормативната уредба ПУРБ следва още на този етап да се допълни в частта си за програмите от мерки с конкретни текстове и указания към задачите и задълженията на водните оператори, които да определят ясно тяхното участие в прилагането и изпълнението на ПУРБ, както и връзката и координацията между ПУРБ и ПУРН и всички други планове, които регламентират или засягат дейността на водните оператори, вкл. и техните бизнес-планове.

Настоящото становище е изпратено до Басейнова дирекция Източнобеломорски район и с електронна поща от 31 май 2016 г.

Към настоящето становище за Ваша Информация прилагаме и Протокола с обобщенията от дискусията на Кръглата маса от 21 март 2016 г. с участието на МОСВ и БД в гр.София, Музей „Земята и хората“.

София,
31.05.2016 г.

Председател на БАВ:

/инж. Иван Иванов/

ПРОТОКОЛ

от проведената на 21.03.2016 г., в гр.София, кръгла маса на тема:
„Ролята на водните оператори в плановите за управление на речните
басейни и плановите за управление на риска от наводнение“.

На 21.03.2016г. в музей „Земята и хората“ се проведе кръгла маса,
организирана от Българска асоциация по водите, на която се обсъдиха
проблемите и ролята на водните оператори при подготовката и
изпълнението(прилагането) на Плановите за управление на речните
басейни (ПУРБ) и Плановите за управление на риска от наводнение
(ПУРН).

В резултат от дискусиата се открийа следните акценти:

- **Проблеми при изготвянето на ПУРБ и ПУРН:**
 - ✓ Липсата на научно-методологична основа за разработването на
плановите. Басейновите дирекции трябва да прилагат разработени
методики и подходи, а не да ги разработват в процеса на работа.
 - ✓ В басейновите дирекции има сериозна диспропорция между
наличния състав като брой служители и квалификация отнесени към
характера на работата и нейния обем.
 - ✓ Изготвянето на Плановите чрез обществени поръчки не е оптимален
вариант, тъй като по съдебен ред може да се обжалват процедурите,
което на практика спира и отлага работата по изготвянето на
Плановите. От друга страна изготвянето на качествено задание
изисква много добро познаване на проблема и понякога се случва в
него да има пропуски, което води до размивания между екипите в
процеса на работа след това.
 - ✓ Друг проблемен аспект се получава със специалистите, които са
спечелили поръчките и са експерти са в своята сфера,които си
разбират работата на високо ниво, но се оказва, че не познават
достатъчно добре вътрешната организация на работата в
Басейновите дирекции, поради което и резултатите не са добри.
Възможен вариант за преодоляване на този проблем е дългосрочно
сътрудничество между научните институти и Басейновите дирекции.
 - ✓ Различната структура на събиране и съхранение на пространствени и
други данни и информационни масиви в различните администрации

/общини, агенции и др./ създава проблеми и вероятност за допълнителни грешки при използването на данните. Изисква се много време, за да се конвертират данните при което се допускат грешки и в резултат от това не могат да се направят верни изводи. За да се реши този проблем би трябвало информацията да се събира в координиран между администрациите пространствен вид.

- ✓ Въпросът с хидроложката и метеороложката информация не е добре решен. Всички добри идеи и методики основани на една непълна и неточна информация ще водят до неправдоподобни резултати. Държавата финансира наблюдението, записването и съхранението на тези данни, но те не са обществено достъпни, както би трябвало да бъде, а се налага проектантите да заплащат за тях и то по недефинирани цени. Този въпрос засяга силно и проектирането на канализационните мрежи. Като минимум обществено достъпни трябва да станат поне обработените данни за интензивните валежи.

- **Необходимост от промени и допълване на нормативната уредба**

- ✓ Актуализиране на наредбите за проектиране на защитни съоръжения, предпазващи от наводнения.
- ✓ Необходимо е да се изготви методика за определяне на минимално допустимият отток в реките както е заложено в чл. 135 от Закон за водите, която да отчита специфичните изисквания на речните системи.
- ✓ Трябва се разработи методика за проектиране на рибни проходи. Към момента има заложени изисквания за тяхното изпълнение, но без методични указания за изпълнението им, което води до редица проблеми. Също така и следва да се реши въпросът с тяхната охрана от браконieri.
- ✓ Трябва да се дефинира определянето на степента на риска към Плановете за управление риска от наводнения. Към момента няма количествени показатели за определянето му.
- ✓ Законови промени относно управлението на атмосферни води. Целта на устойчивото управление на дъждовни води е да се намали дъждовния отток чрез третирането им възможно най-близо до източника, в идеалния случай на самото място. По този начин ще се

намалява оттока и се увеличи инфилтрирането и изпаряването. За да бъде възможно това, вероятно ще са необходими промени в нормативната уредба, свързани основно със следните групи въпроси:

- Създаване на правна уредба за статута и експлоатацията на системите за отвеждане на атмосферните води в почвата и дефинирането им като вид хидротехническо съоръжение.
- Необходима е законова уредба, която да въведе екологични изисквания по отношение на системите за отвеждане на атмосферните води в почвата.
- Определяне на технически изисквания за проектиране. Българското законодателство не определя технически нормативи за проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения за отвеждане на атмосферните води в почвата. За да се осигури по-голяма гъвкавост, се предлага като вариант проектирането на тези системи да бъде регламентирано и с подробни Технически указания.
- Трябва да се изясни и въпросът с контрола, експлоатацията и поддръжката на така въведената система.

• Други констатации

Необходимо е облекчителните съоръжения да се поддържат технически изправни. Също така да се осигури проводимост на речните корита след хидротехническите съоръжения. По този начин се очаква да се намалят свободните обеми за поемане на очакван приток и да се увеличи делът на енергийно преработената вода.

Трябва да се регламентира състава на Басейновите съвети и участието в тях да се заплаща. Доброволният принцип, както е в момента, не дава добри резултати.

Трябва да се възстановят(изградят) санитарно охранителните зони при водоизточниците, което ще има дълготраен положителен ефект.

Необходимо е също така да се вземат мерки за третиране на питейните води от водоизточниците, при които има хронично отклонение от качествените показатели.

На макроравнище като цяло няма недостиг на вода, но на регионално ниво има конкретни населени места, в които през летния период има хроничен недостиг на питейна вода. Би следвало да се вземат мерки за решаване на този проблем.

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ПО ВОДИТЕ
Организатор на водните услуги в България
www.bav.bg

Необходимо след изготвянето на подходяща методика за рибните проходи съществуващите такива, да се приведат в съответствие със съвременните изисквания.

Наложително е КЕВР да бъде запознат с изискванията на ПУРБ и да има съгласуваност между бизнес плановете на водните оператори и Плановете за управление на речните басейни.

ПУРБ и ПУРВ следва да съдържат в програмите си от мерки към плановете конкретни текстове и указания към задачите и задълженията на водните оператори, които да определят ясно тяхното участие в прилагането и изпълнението на тези планове, както и връзката и координацията между ПУРБ и ПУРВ и всички други планове, които регламентират или засягат дейността на водните оператори, вкл. и техните бизнес-планове.

Списъкът на участниците в кръглата маса и изнесените презентации са на разположение на Интернет-страницата на Българска Асоциация по водите.

Дата 21.03.2016 г.

Председател на БАВ:

/инж. Иван Иванов/

BULGARIAN WATER ASSOCIATION

http://www.bav.bg